

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten; stukken die langer zijn dan 1 kolom druks komen niet voor plaatsing in aanmerking)

Over het beroepsgeheim

In een ingezonden stuk schrijft prof. Colenbrander o.a. „nood breekt wet”.¹ Het wekt de indruk van een hartekreet, maar er staat slechts bij dat het slaat op de eed van Hippokrates in verband met het beroepsgeheim. Vermoedelijk is het een zinspeling op een voorafgaande publikatie in het Tijdschrift.²

Maar het is een belangrijke uitspraak. Niet omdat ze juist zou zijn, maar omdat ze het hart, de basis, aangeeft van de situatie-ethiek die sinds 20 jaar helaas hoge mode is: de omstandigheden bepalen dan of iets goed of kwaad is. Het is een pragmatische ethiek. Daarom „breken” ze in de Tweede Kamer de wetten, omdat er „nood” zou zijn.

Volgens de katholieke moraaltheologie is de werkelijkheid precies omgekeerd: „wet breekt nood”. Een goede beslissing kan vaak moeilijk zijn, maar als de wet (de 10 geboden) het eist, wordt het makkelijker. Ontelbare mensen hebben zo zelfs hun leven gegeven voor een goede zaak. (Deut. 4:1, 5:1, Israël. Hoor naar de wetten! Psalm 119:97, Hoe lief heb ik Uw wet!)

LITERATUUR

¹ Colenbrander MC. Over het beroepsgeheim. Ned Tijdschr Geneeskd 1983; 127: 2024.

Eindhoven, oktober 1983

J.F.M. DE KOK

„Nood breekt wet” inzake het beroepsgeheim is bedoeld als een korte samenvatting van het artikel van collega Van Dantzig.¹ Wetten zijn meestal een antwoord op noden. Als men ze toepast buiten het gebied waarvoor ze bedoeld zijn, komt men in moeilijkheden. Slaat bijvoorbeeld „Gij zult niet doden” ook op soldaten in oorlog en op vegetariërs? Men ontkomt nooit aan het bepalen van grenzen en dat is niet gemakkelijk.

LITERATUUR

¹ Dantzig A. van. Voor- en nadelen van het beroepsgeheim. Ned Tijdschr Geneeskd 1983; 127: 1824-6.

's-Hertogenbosch, november 1983 M.C. COLENBRANDER

BERICHTEN

Buitenland

FRANKRIJK, GROOT-BRITANNIË, ITALIË

Congenitale afwijkingen door valproïnezuur. – In dit tijdschrift werd melding gemaakt van leverbeschadiging door het gebruik van valproïnezuur als anticonvulsivum (1982; 126: 2111-3). Aan dit geneesmiddel worden ook teratogene eigenschappen toegeschreven en men raadt aan om bij zwangerschap het behandelingsschema van epilepsiepatiënten opnieuw te bezien. Uit een onderzoek van de Indagine Policentrica Italiana sulle Malformazioni Congenite over 1980-1982 blijkt dat het middel bij gebruik in de eerste drie zwangerschapsmaanden de kans op spina bifida van de zuigeling met een factor 25 verhoogt. Ook uit Franse gegevens over 1976 en de periode 1978-1982 concludeert men een zelfde kansvergroting. In Engeland vond een onderzoeker dat van de kinderen van 198 vrouwen die met valproïnezuur waren behandeld, er 9 (5%) leden aan spina bifida en nog eens 30 andere congenitale afwijkingen toonden. De wijze van verzamelen van de gegevens door de onderzoeker en de leverancier van het geneesmiddel zal echter een oververtegenwoordiging van zwangerschappen met ongunstige afloop hebben veroorzaakt. Uit de beschikbare gegevens berekende het CDC een risico van 1-2% voor het krijgen van een kind met spina bifida door een moeder die in de zwangerschap met valproïnezuur werd behandeld. (Morbidity Mortality Wkly Rep 1983; 32: 438-9.)

GROOT-BRITANNIË

Endocarditis na acupunctuur. – Het ontstaan van hepatitis B door onvoldoende gesteriliseerde acupunctuurnaalden is genoegzaam bekend. Uit een mededeling van D.B. Jefferys et al. blijkt dat bij patiënten met hartklepafwijkingen ook

endocarditis kan ontstaan als gevolg van de acupunctuur. Zij beschrijven een vrouw van 57 jaar bij wie in beide oren acupunctuurnaalden waren bevestigd ten einde haar van het roken af te helpen. De naalden moesten in situ worden gelaten en elke dag door de patiënte enkele malen worden gemanipuleerd. Na een week werden zij door de acupuncturist door andere vervangen. Patiënte kreeg daarna echter een geïrriteerde huid en vochtscheiding ter plaatse en er ontstond koorts. Zij had last van onregelmatige palpaties van het hart, nachtzweet en algemene malaise. Er ontwikkelden zich vervolgens een toenemende dyspnoe en oedemen aan de enkels. Zij werd in het ziekenhuis opgenomen. Er bestonden atriumfibrillatie en insufficiëntie van de rechter ventrikel en insufficiëntie van de tricuspidalisklep. Men vond hematurie terwijl de bloedbezinking 68 mm bedroeg. Uit het bloed werd *Pseudomonas aeruginosa* gekweekt. De diagnose luidde bacteriële endocarditis. De patiënte wist dat zij bij ingrepen zoals bij de tandarts, penicillineprofylaxe moest toepassen maar de acupunctuur viel niet onder haar indicaties. De schrijvers wijzen erop dat voor de profylaxe, indien ook *Pseudomonas*-infecties moeten worden voorkómen, beter amoxicilline kan worden gebruikt of flucloxacilline indien de mogelijkheid bestaat van besmetting met resistente stafylokokken. (Br Med J 1983; 287: 326-7.)

MALAWI

Tetanus, een van de belangrijkste oorzaken van neonatale sterfte in Afrikaanse landen. – In het kader van het „Expanded programme on immunization” van de WHO werd een onderzoek ingesteld naar de neonatale tetanussterfte in de staat Malawi. Men bezocht hiervoor gezinnen waarin in het voorafgaande jaar een levend kind was geboren. Van 2081 levend geboren kinderen waren er binnen één maand 61 kinderen overleden van wie 25 aan tetanus. Bij